

Richard Dvořák

(7. 4. 1956 Zlín – 22. 9. 2022 Zlín)

Dvořákova skladatelská činnost je spjata především s Městským divadlem Zlín, ale dotýká se mnohých divadel v České republice. Za svůj bohatý tvůrčí život se Richard Dvořák podílel na 141 inscenacích po celé republice. Za hudbu k inscenaci Dejvického divadla *Vějíř s broskvovými květy* byl nominován na Cenu Alfréda Radoka (2008). Nejvýznamnější spolupráci navázal s režisérem Janem Antonínem Pitínským. V jeho inscenacích dokázal posilovat Pitínského osobitou divadelní poetiku k originálním diváckým zážitkům. V Městském divadle Zlín se výrazně podílel na většině jeho opusů, autorsky exceloval v inscenacích *Hotel Viktoria* nebo *Oresteia*. Velkého ohlasu se dočkala jeho hudba k Pitínského inscenacím i v dalších divadlech: v Divadle Petra Bezruče (*Syn, Zima*), Národním divadle Brno (*Rosmersholm, Hoří v sadě rodném květ, Hledání ztraceného času*), Dejvickém divadle (*Spříznění volbou*), Slováckém divadle (*Liška Bystrouška, Cikáni, Alenka v říši divů a za zrcadlem*), Huse na provázku (*Uršula, Myši Natálie Mooshabrové, Mein Švejk, Triptych*) a dalších. V Městském divadle Zlín kromě J. A. Pitínského výrazněji autorsky spolupracoval s Patrikem Lančaričem (*Já, Baťa, Žebrácká opera, Glorie*), Dodem Gombárem (*Merlin, Zvlčení*), Karlem Semerádem (*Na tváři lehký smích, Po stopách Casanovy*). Sugestivní hororovou atmosféru dokázal vtělit do inscenace Tomáše Volkmera *Černý kabaret Poe*, ale i do mnoha jiných inscenací divadla. Hudba Richarda Dvořáka dokázala být svébytně scénická, dramatická, ale pracovala i se znepokojivě sugestivními ztišenými tóny. I díky své nesmírné lidské citlivosti a křehkosti měl dar hudební magie, uměl nekonvenčně zakomponovat zvuky i ruchy a zároveň měl obrovský cit pro divadelní žánr, proměnu jevištní atmosféry i porozumění k rozličným režijním koncepcím. Kromě scénické hudby psal hudbu také pro rozhlas a audionahrávky (*Starozlínské pověsti* s Luborem Tokošem, *Pohádkový mlýnek* s Václavem Postráneckým a mnohé další) a spolupracoval s amatérskými divadly. Nahrál klavír a syntezátor do kultovního filmu *Kouř* (r. Tomáš Vorel).

„Ano, vztah jsme měli krásný. Říša byl jistý. Jistotu, tu skutečnou, máte jen s těmi nejkřehčími. V nich často vše jen vře, vzpírá se, duše jim hoří, už se chtějí snad i zabít – ale vůči vám zůstávají věrní, pevní, jistí. Byl pokorný, nejistý, laskavý, skromný. V té skromnosti byla hloubka, ticho a jakási svízeľ. V hudbě byl často geniální, jakpak bychom to nemohli říci? Znalosti měl neokázalé, ale důkladné. Nesnášel jsem, když mu říkali korepetitor – byl to přece skladatel! Nikdy nikoho nekritizoval, měl pro každého vždy obdiv, mám pocit, že skladatelů, které znal, se bál; podceňoval se. Jakou oplýval bohatostí, jste se dozvěděli po kouskách nebo v náznacích, vše, co věděl, říkal s ostychem. V jeho bytosti bylo něco, že ho každý měl rád teprve poté, co ho musel chvíli podezírat. Taková láska a sympatie pak trvají. Zůstanou tu s námi, že? Stejně jako nás neopustí nikdy Říša, v němž vždy něco trnulo, vždy si myslel, že se musí něco stát. Stalo se. Zůstal nám navěky. (Neochvějně.)“

Jan Antonín Pitínský